

mission

TRO. HOPP. KÄRLEK.

MISSION 2023 NUMMER 4

Ett skriftspråk tog form i Thailands bergsbyar

Vi sjunger för världens barn

En julkhälsning från republikens president

FINSKA 1859
MISSIONSSÄLLSKAPET

KONTAKTUPPGIFTER

Understödskoordinator
Britt-Helen Lindman
tfn 040 7648 051

Kommunikatör
Joanna Lindén-Montes
tfn 044 4935 690

Assistent
Bibiana Boucht
tfn 040 1692 418

Koordinator (församlings-
kontakter, barn och unga)
Camilla Skrifvars-Koskinen
tfn 040 6535 650

Koordinator (församlings-
kontakter, vuxna och frivilliga)
Christina Heikkilä
tfn 044 706 3281

Följ med senaste nytt på

www.facebook.com/finska.missionssallskapet
www.youtube.com/mission.fi
www.twitter.com/felm_svenska
www.instagram.com/finskamissionssallskapet

mission 164:e årgången

Utgivare: Finska Missionssällskapet,
www.finskamissionssallskapet.fi

Besöksadress: Magistratsporten 2 A, 00240 Helsingfors

Postadress: PB 56, 00241 Helsingfors

Telefonnummer till växeln: 09 12971

Beställningar och adressändringar:

tfn 040 7648 051,

info@finskamissionssallskapet.fi

REDAKTIONEN

Chefredaktör: Marika Björkgren-Thylin, tfn 040 9022 817

Redaktör: Joanna Lindén-Montes

Redaktionssekreterare: Britt-Helen Lindman

ISSN 0357-296X

Mission är en gratis kundtidning som utkommer 4 gånger om året i 4 300 exemplar. Tryckeriets produktion är koldioxidneutral.

Designkoncept: Antonomia Ab

Layout: Fontana Media/Malin Aho

Tryck: Laine Direct Oy

Finska Missionssällskapets insamlingskonto

FI38 8000 1400 1611 30, BIC: DABAFIHH

Insamlingstillstånd: Finland RA/2020/1538, i kraft tills vidare fr.o.m. 1.1.2021, beviljat 1.12.2020 av Polisstyrelsen. Åland ÅLR 2022/6434, i kraft 1.1-31.12.2023, beviljat 16.8.2022 av Ålands landskapsregering. De insamlade medlen används i Finska Missionssällskapets utrikesarbete.

LEDARE

MARIKA BJÖRKGREN-THYLIN
CHEF FÖR SVENSK SERVICE

En värld som behöver Fredsfursten

Snart går åter ett år av oro och ofrid till historien. Sedan kyrkans födelse har det till missionsarbetet också hört att mäkla fred mellan parter i konflikt, att motverka oenighet och söndring, samt att arbeta för fred och försoning.

Ibland kommer krigerna extra nära, både geografiskt och känslomässigt. Många har upplevt kriget i Ukraina och höstens händelser i Israel och på de palestinska områdena som särskilt tunga och upprörande. Också för Missionssällskapet, som länge arbetat i regionen, har upptrappningen av konflikten mellan Israel och Hamas och de civilas nöd, varit en stor sorg.

En av bibeltexterna som brukar läsas under jultiden kommer från Jesajas bok 9: *Ty ett barn har fötts, en son är oss given. Völdet är lagt på hans axlar, och detta är hans namn: Allvis härskare, Gudomlig hjälte, Evig fader, Fredsfurste.* Texten är en profetia, en förutsägelse om en kommande Messias, som ska återupprätta det judiska folket. Som kristna tror vi att denna profetia har fått sin uppfyllelse i Jesu födelse.

Jesus har många benämningar. Denna höst när vi har fått se krig fortsätta och krig starta, känns det särskilt tilltalande att fokusera på Jesus som Fredsfursten.

När det hebreiska ordet *shalom* eller det grekiska ordet *eirene* ska översättas till svenska stöter översättarna på en utmaning. Olika bibelöversättningar har fastnat för olika lösningar, antingen fred eller frid. Men ingetdera ordet är helt välfunnet, eftersom de ursprungliga uttrycken rymmer så mycket mer.

Fred är inte enbart frånvaro av konflikt och våld. En verklig fred är närvaro av frid, rättvisa, äkta och hela relationer samt omsorg om varandra. Fred är inte bara ett tillstånd, fred är också en handling, ett aktivt strävande. För att vi ska nå fred behöver vi också dagligen utöva fred.

Av Fredsfursten har vi fått uppdraget att gå ut och vittna om vägen till fred mellan Gud och människan. Fredsfursten inbjuder oss också att tillsammans med honom verka för fred bland såväl enskilda människor som bland jordens folkslag. Som världen gestaltar sig idag är det svårt att tro på fred. Men fred är de kristnas mission, det är den väg vi är kallade att gå när vi följer Fredsfursten.

Kanske kunde vi denna jul komma överens om att vi alla blir fredsmäklare och fredspridare på just den plats vi befinner oss. Ofriden rör sig på många nivåer och vi har alla tillfällen då vi kan medverka till att friden får utrymme att slå rot och blomstra.

Marika Björkgren-Thylin

På pärmen: Chadaphon "Päng" Jaiping och Suwimon "Näng" Rungphobnobphakun utför språkarbete i norra Thailand. **Foto:** Anna Peltonen

ÖGONBLICKET

Solel lyser upp skolbarnens hem i Legehida, Etiopien. Nu slipper barnen göra sina läxor i ljuset av fotogenlampor som irriterar ögonen.

Missionssällskapet hjälper mammorna i området, som är drabbat av torka. Kvinnorna får lära sig hur man kan bygga energisnåla spisar och att utnyttja biogas. Arbetet får stöd av Finlands utrikesministerium.

FOTO: TESFAYE NIGUSU

AKTUELLT

Missionssällskapet stöder civila i Israel-Palestina-krisen

Finska Missionssällskapet har beviljat 150 000 euro ur sin katastroffond för att stöda civila som drabbas av kriget mellan Israel och Hamas. Därtill har sällskapet styrt 30 000 euro av övriga medel till ändamålet.

Av medlen ur katastroffonden gick 75 000 euro till att stöda Augusta Victoria-sjukhuset i östra Jerusalem. Sjukhuset har specialiserat sig på vård av patienter med cancer och njursjukdomar. Stödet går till att inkvartera patienter och deras anhöriga, mat till patienter och personal, hygienartiklar samt mediciner.

De återstående 75 000 euron ur katastroffonden gick till Rådet för kyrkorna i Mellanöstern, så att det kan svara på nöden bland de civila i Gaza. Stödet används bland annat till mat, rent vatten, läkemedel, hälsovård och psykosocialt stöd.

Tilläggsbidraget på 30 000 euro gick till diakoniarbete inom den evangelisk-lutherska kyrkan i Jordanien och det Heliga landet, framför allt till familjer som förlorat sin utkomst till följd av våld och restriktioner.

Du kan stöda Missionssällskapets katastroffond via MobilePay till numret 17550 eller genom att texta HJÄLP20 (20 €) eller HJÄLP10 (10 €) till numret 16155.

Du kan också betala till FI38 8000 1400 1611 30 märk donationen: Hjälpp

Insamlingstillstånd: RA/2020/1538, Åland ÅLR 2022/6434

"Det folk som vandrar i mörkret ser ett stort ljus, över dem som bor i mörkrets land strålar ljuset fram."

JESAJA 9:2

Julevangeliet

Vid den tiden utfärdade kejsar Augustus en förordning om att hela världen skulle skattskrivas. Det var den första skattskrivningen, och den hölls när Quirinius var ståthållare i Syrien. Alla gick då för att skattskriva sig, var och en till sin stad. Och Josef, som genom sin härkomst hörde till Davids hus, begav sig från Nasaret i Galileen upp till Judeen, till Davids stad Betlehem, för att skattskriva sig tillsammans med Maria, sin trolovade, som väntade sitt barn.

Medan de befann sig där var tiden inne för henne att föda, och hon födde sin son, den förstfödde. Hon lindade honom och lade honom i en krubba, eftersom det inte fanns plats för dem inne i härbärgets.

I samma trakt låg några herdar ute och vaktade sin hjord om natten. Då stod Herrens ängel framför dem och Herrens härlighet lyste omkring dem, och de greps av stor förfäran.

Men ängeln sade till dem: »Var inte rädda. Jag bär bud till er om en stor glädje, en glädje för hela folket. I dag har en frälsare fötts åt er i Davids stad, han är Messias, Herren.

Och detta är tecknet för er: ni skall finna ett nyfött barn som är lindat och ligger i en krubba. Och plötsligt var där tillsammans med ängeln en stor himmelsk här som prisade Gud: »Ära i höjden åt Gud och på jorden fred åt dem han har utvalt.»

När änglarna hade farit ifrån dem upp till himlen sade herdarna till varandra: »Låt oss gå in till Betlehem och se det som har hänt och som Herren har låtit oss veta.»

De skyndade i väg och fann Maria och Josef och det nyfödda barnet som låg i krubban. När de hade sett det berättade de vad som hade sagts till dem om detta barn. Alla som hörde det häpnade över vad herdarna sade.

Maria tog allt detta till sitt hjärta och begrundade det. Och herdarna vände tillbaka och prisade och lovade Gud för vad de hade fått höra och se: allt var så som det hade sagts dem.

Lukas 2:1–20

REPUBLIKENS PRESIDENTS HÄLSNING

De Vackraste Julsångerna sammanför årligen tusentals finländare. Även i år förenar denna evenemangshelhet, som hör julen till, olika generationer kring bekanta melodier.

Julen och väntan på julen handlar inte bara om gåvor. När vi samlas kring julsångerna kan vi påminna oss om vardagliga handlingar såsom att öppna dörren för någon eller att fråga hur någon har det. När vi tar varandra i beaktande genom små dagliga gärningar skapar vi något större. En gemenskap där ingen lämnas ensam. Ett land där vi kan lita på varandra och dela budskapet om fred.

Låt oss tillsammans se till att vi fortsätter med de goda gärningarna året om. Låt oss uppmuntra varandra att klara av svåra tider. Och glädjas åt de stunder vi får tillbringa med våra närmaste. Den tiden är värd mer än världslig rikedom.

Jag önskar alla finländare en fridfull väntan på julen.

Sauli Niinistö

SAULI NIINISTÖ
Republikens president

Beskyddare för
De Vackraste Julsångerna -kampanjen

Ett försvunnet folk

I avlägsna bergstrakter i norra Thailand kan man urskilja en kyrkobyggnad på byns högsta plats. Kyrkan är ett tecken på att byns invånare är kristna och stolta över sin tro.

TEXT OCH FOTO: ANNA PELTONEN

I norra Thailand domineras landskapet av kedjor av berg och kullar, genomskurna av bördiga floddalar. Högt uppe på sluttningarna bor den etniska minoriteten lua.

Bergsvägen slingrar sig fram genom gammal urskog. När den täta växtligheten avtar öppnar sig ett majestätiskt landskap framför oss. Vi befinner oss på mer än 1 700 meters höjd och omkring oss breder bergsryggar ut sig så långt ögat når.

Sikten är tidvis dålig: ibland är det svårt att urskilja var bergen tar slut och himlen börjar.

De asfalterade vägarna övergår i sand och vi har nytta av fyrhjulsdriften. Under monsunperioden som snart ska börja är byarna svåra att nå och risken för jordskred ökar.

För några år sedan skedde en förödande olycka i området. Tvåhundra personer måste evakueras. Åtta personer omkom. Det yngsta offret var bara tre år.

I Thailand är det tradition att kreme- ra de avlidna, men nu stod man inför ett dilemma. Merparten av invånarna i provin- sen Naan hör nämligen till etniska mi- noriteter, bland vilka en stark tradition av folkstro lever kvar. Människorna tror att olyckor förorsakas av onda andar och är rädda för att kremering av offren ska för- arga andarna ytterligare. Således var det svårt att få tag i frivilliga för uppgiften.

Till slut hittades en man som inte var rädd. Risodlaren **Yang "Löi" Wiirawong- phookin**, som är kristen och hör till luafolket, åtog sig arbetet. Nu träffar jag honom och hans familj i den lilla byn Ban Den.

"Jag är inte längre rädd"

Det traditionella thailändska hemmet är byggt av bambu och upphöjt på pålar för

att skydda det från regnperiodens över- svämningar. Den anspråkslösa insidan är bara omkring 10 kvadratmeter och hela familjen delar på ytan.

Jag får ett lite avvaktande välkomnande. Det är inte vanligt att främlingar besöker byn. Stämningen blir mera avslappnad när vi börjar tala om familjens liv och den stora förändring som den kristna tron inne- bar för dem för tjugo år sedan.

Tidigare levde familjen i rädsla för an- dar. De gav den lokala shamanen pengar och offergåvor såsom höns, för att hålla de onda andarna borta.

"Efter att vi kommit till tro har vi inte längre behövt vara rädda, för vi vet att Gud är god. Nu får vi äta våra egna kyck- lingar", säger Wiirawongphookin leende.

En annan som delar med sig av sin his-

Tuula Kosonen gillar arbetsresorna till Myanmar där hon kan höra akespråket i användning.

"Samlevnaden mellan kristna och animister förbättras då man samlas kring det gemensamma riset", berättar evangelist Phathomphoon "Min" Satthaathithaan.

Riikka-Maria och Tomas Kolkka tillsammans med de lokala språkarbetarna Chadaphon "Päng" Jaiping och Suwimon "Näng" Rungphobnobphakun i byn Napong.

toria är **Phathomphoon "Min" Satthaathithaan**. För 34 år sedan var han den första av luafolket som blev kristen.

Satthaathithaan led av hälsoproblem. Han tog sig över bergen för att få hjälp av en berömd shaman i Laos. När det inte hjälpte, bad han de kristna om för- bön.

"Jag började bli bättre. När min mamma ännu försökte föreslå att man skulle kalla på en shaman, konstaterade jag att det bara finns en som kan hela mig och det är Jesus."

Nu är Satthaathithaan make och far och har också barnbarn. Hela familjen är stol- ta över sin kristna tro, men i början var det inte lätt.

"Beslutet att bli kristen var mycket kom- plicerat. Jag upplevde att jag var bunden till

animismen och att det bandet måste bry- tas för gott."

Som den första kristna familjen i byn hade de allas ögon på sig. Situationen blev bättre när allt fler bybor lärde känna den kristna tron. Nu har området hela byar där alla är kristna.

I byar där det ännu bor såväl animister som kristna kan ritualerna för andedyrkan förorsaka oenighet. Ibland har situationen lett till att de kristna har varit tvungna att flytta bort.

"Animisterna kan ha svårt att acceptera att de kristna inte längre vill delta i dyr- andet av andar. De kan vara rädda att det ska dra olycka över hela byn", berättar **Tuula Kosonen**, som i tjugo år har utfört bibelöversättningsarbete bland akemino- riteten.

Tron ger stabilitet i livet

Kosonen tror att rädslan för andar är en or- sak till att många av bergsbyarna som be- bos av etniska minoriteter ännu är outveck- lade. Som exempel berättar hon om en by som inte alls hade tillgång till rinnande vat- ten, utan hämtade sitt vatten ur en närlig- gande grop i marken. Längre ner på slutt- ningen fanns en flod och en del av byborna beslöt sig för att flytta dit. Men andarna i floden började besvära nykomlingarna så mycket att de inte längre såg någon annan lösning än att återvända till byn.

"När byborna såg att inget ont hände så började allt fler familjer flytta dit och omvända sig till kristendomen."

Sen kom en kristen språkarbetare och slog sig ned längs med floden och grunda- de en byskola. Till tvivlarna sa språkarbeta- ren bara att Jesus nog tar hand om dem.

"När byborna såg att inget ont hände så började allt fler familjer flytta dit och om- vända sig till kristendomen. Nu är byn väl- utvecklade och folket använder vattensys- tem byggda av bambu", berättar Kosonen.

Satthaathithaan beskriver träffande hur den kristna tron gav honom självständig- het och sinnesfrid: "Människorna lever i mörker i sina avlägsna bygemenskaper, inte bara konkret utan också andligt. Men jag är inte längre rädd för mörkret."

Också Tuula Kosonen har under årens lopp fått bevittna hur otaliga människor blivit befriade från rädslor. Skillnaden syns tydligast i den klarnade blicken och den förändrade tankevärlden.

Människorna har enligt Kosonen fått ett stadigare grepp om sitt liv och en självsä- kerhet i planeringen av livet.

"Förändringen är enorm i förhållande till det tidigare livet där man levde en dag i taget, offrade och hoppades på det bästa. Nu tar människorna ansvar inte bara för sitt eget liv utan för hela bygemenskaper" säger Kosonen.

Språkarbete värnar om kulturen

När jag under besöken i byarna i Naan frågar människorna vad det betyder för dem att vara luamedborgare får jag förvirrade leenden till svar. Det är få av dem som alls har tänkt på sin identitet. Även om det på initiativ av den thailändska staten har startats projekt för att utveckla ursprungsfolkens försörjning, har man till exempel inte sett behov av undervisning på det egna språket. Detta har lett till att många barn i Thailand inte längre talar sitt modersmål.

Samtidigt som minoritetsspråken har börjat försvinna har också många kulturtraditioner gått förlorade. Luafolket som lever i gränstrakterna kom som flyktingar från Laos till Thailand under 1960–1970-talet. Kvar på andra sidan gränsen blev inte bara hemmet utan också många traditioner.

Människorna har inte haft något annat alternativ än att bygga sina byar på de obodda bergen. På sluttningarna har de levt självförsörjande genom att odla bergsris, som endast ger en knaper skörd.

”Då livet har gått ut på att överleva vardagen, har det inte funnits tid att utöva sin kultur. Så har till exempel traditionella sånger och dräkter gått förlorade under decenniernas lopp”, säger **Tomas Kolkka**, som utför språk- och bibelöversättningsarbete bland luafolket.

Tack vare Missionssällskapets språkarbete har luafolket äntligen fått ett eget skriftspråk. Översättningar av bibelböcker, undervisningsmaterial och sånger på lua färdigställs efterhand.

En viktig del av arbetet är att samla information om etniska folkgruppers kulturarv och att blåsa liv i gamla traditioner, såsom folkmusik. Luafolket är glada över att det nu är lättare för dem att bevara och föra vidare sitt språk och sin kultur.

”Det är viktigt för människor att förstå sin egen bakgrund: varifrån de kommer och hur deras folk har levt och uppfattat världen”, säger **Riikka-Maria Kolkka** som arbetar med språk- och muskarbete bland luafolket.

Tuula Kosonen påpekar att alla minoritetsfolk inte har upplevt ett sönderfall av den egna folktraditionen. Medan luafolket först nu upptäcker sina försvunna rötter, har till exempel akefolkets kultur bevarats livskraftigt genom historien.

Chadaphon "Päng" Jaiping föredrar ett häfte med berättelsen om syndafloden och Noas ark.

Familjen Wiirawongphookin är kristen och hör till luafolket.

Tuula Kosonen vid gränsen mellan Thailand och Myanmar.

Språkarbetets utbildningscentrum.

Från de lokala till de lokala

Tomas och Riikka-Maria Kolkka understryker att även om utomstående experter är viktiga i språkarbetet, särskilt på områden där utbildningsnivån är låg, så kan en utomstående aldrig nå samma språknivå som de som har språket som sitt modersmål. Därför är det viktigt att det är lokala människor som ansvarar för språkarbetet.

Riikka-Maria och Tomas har ett nära samarbete med två språkarbetare från luafolket, **Chadaphon "Päng" Jaiping** och **Suwimon "Näng" Rungphobnobphakun**. På samma sätt arbetar Tuula Kosonen tillsammans med **Nööza Kokue** och **Daniel Leipu** från akeminoriteten i Myanmar.

Språkcentret vid Payap universitetet i norra Thailand bedriver ett omfattande språkarbete. Tillsammans med organisationen SIL International utbildar universitetet språkarbetare från Thailand och Myanmar i materialproduktion och läskunnighetsarbete.

”Det är viktigt att fästa uppmärksamhet vid kulturella detaljer. I undervisningsmaterialets texter och bilder bör människorna i välbekanta livsmiljöer och använder kläder och exempelvis fiskemetoder som är bekanta från den egna kulturen. Möjligheten att känna igen sig och kunna relatera till innehållet väcker barnens intresse. Samtidigt stärker berättelserna förståelsen för den egna kulturens särdrag”, säger **Liz Foerster** som koordinerar språkarbetets utveckling och utbildning vid Payap universitetet.

Det är viktigt är att involvera medlemmar av den lokala språkgemenskapen i materialproduktionen. Materialet testas under besöken i byarna, och respons samlas in både av barn, vuxna och lärare. Mottagandet är ofta positivt när folket märker hur mycket lättare det är att lära sig då undervisningen sker på det egna modersmålet.

”Lärarna är entusiastiska över hur roligt och lätt det är för barnen att lära sig på sitt eget språk. Samtidigt har man upptäckt att det inte är något fel på barnens inläring utan deras svårigheter har berott på språkmuren”, berättar **Jenita Van Den Belt** från SIL.

Riikka-Maria Kolkka jämför situationen med hur det var i Finland:

”Inte lärde sig heller finländarna att läsa på grund av sin exceptionella intelligens utan för att det var möjligt att göra det på modersmålet.”

Gud förstår alla språk

Bibelöversättningsarbetet, som är kopplat till språkarbetet, utgår från tanken att varje människa har rätt att utöva sitt andliga liv och att närma sig Gud på sitt eget modersmål.

”Det är viktigt att våra partnerkyrkor runt om i världen förbinder sig till denna tanke och bär ansvaret för språkarbetet och för att betjäna olika etniska grupper”, säger Tomas Kolkka som har ett globalt ansvar för Missionssällskapets språkarbete.

”Det är viktigt för människor att förstå sin egen bakgrund: varifrån de kommer och hur deras folk har levt och uppfattat världen.”

Chadaphon Jaiping talar ofta om temat när hon undervisar luaspråkiga bibelberättelser i söndagsskolan: ”Ibland frågar barnen mig om Gud faktiskt förstår alla språk. Då svarar jag att, jo det gör han. Gud har skapat alla språk och därför är de lika värdefulla.”

Hon sörjer över hur starkt grepp den dåliga självkänslan har om luafolket. Jaiping och hennes team bär ändå hopp om att det långsiktiga arbetet ska bära frukt. Språkarbetet, som har utförts sedan år 2018, har varit ett viktigt vittnesbörd om det egna språkets värde för lokalbefolkningen.

”Människorna har upptäckt att detta inte bara är ett sätt att tala som landsbygdsborna har utan ett riktigt språk som man kan läsa och skriva”, säger Riikka-Maria Kolkka.

Att få se sitt eget språk tryckt på papper har framkallat förbluffade blickar och kalla kårar. När en icke läs- och skrivkunnig kvinna från akefolklet lärde sig läsa på sitt modersmål, började hon gå igenom Nya testamentet och sade förbluffat: ”Jag har aldrig kommit att tänka på att Gud älskar oss så mycket att han skapade Bibeln på vårt språk.” ∞

De vackraste JULSÅNGERNA

De vackraste jul- sångerna gör gott

I fjol hjälpte Finska Missionssällskapet 143 600 barn runt om i världen. Stort tack till alla er som då var med och donerade till De vackraste julsångerna! Utan er hjälp skulle alltför många barn ha blivit utan mat, rent vatten och utbildning. Fortsättningsvis är behovet av hjälp stort på många håll i världen. Också i år behövs varje euro för att vi skall kunna hjälpa de mest utsatta barnen. Här är några exempel som berättar om hur hjälpen går fram.

Familjer på höglandet i Bolivia fick rinnande vatten

I det karga och torra höglandet i provinsen La Paz i Bolivia, bor människorna på cirka 4 000 meters höjd över havet. I byarna bor cirka 10–30 familjer och husen ligger långt ifrån varandra. Klimatförändringen försvårar livet ytterligare för dessa fattiga människor. Några av de äldre i området har drömt om rinnande vatten sedan de var små. Mer än 30 procent av bolivianerna lever utan rinnande vatten.

Förr hämtades vattnet från närmaste sjö eller flod, som kunde ligga långt borta. Inte visste man heller om vattnet var rent eller inte. Den bristande tillgången på vatten gjorde det svårt att organisera barnens skolgång och måltider.

Med stöd av Finska Missionssällskapet har 14 samhällen, eller cirka 100 familjer, fått rinnande vatten i sina hem för första gången i livet. Byborna visar stolt upp sitt nya system. Byborna har själva deltagit i konstruktionen och installationen av systemet och vet hur allt fungerar. I varje by finns en ansvarsperson som fått utbildning för att hantera vattensystemet. Personen förmedlar sina kunskaper vidare till nästa ansvarsperson, som väljs för ett år i taget.

Juliaquispe de Chambi i byn Jucuman i Bolivia gläder sig över den nya brunn som hon fått på gården.

Under fjolåret fick över 100 familjer i Bolivia rinnande vatten tack vare stöd från Missionssällskapet.

Vatten är nyckeln till en bättre framtid

Klimatförändringens följder har drabbat Bolivia hårt under de senaste tio åren och extrema väderfenomen har blivit vanligare. Medlemmar av ursprungsfolken och de kvinnor som stannar hemma hör till de mest utsatta och lider svårast av de extrema väderfenomenen.

Oron för den minskande vattenmängden och klimatförändringen delas av invånarna i byarna i La Paz. De stigande temperaturerna för också med sig andra utmaningar: myggorna har tagit sig allt högre upp i bergen och sprider bland annat malaria och denguefeber.

Lorenzo Coarite berättar att han växte upp i en by där det inte fanns något vatten. Efter att ha studerat till ingenjör hjälper han nu sin hemby och andra samhällen i liknande situation.

Text och foto: Anna Lunden

Byborna är med och bygger vattensystem.

Arvet från slaveriet försvårar skolgången i Mauretanien

I Mauretaniens huvudstad Nouakchott bor barn som får fadderstöd via Finska Missionssällskapet. Barnen går i skola i området Tarhili i stadsdelen Riyad, där största delen av invånarna är före detta slavar och deras efterkommande.

I Tarhili bor "de fattigaste av de fattiga", så beskriver både borgmästaren och skolinspektören området. Staten klarar inte av att göra allt som behövs för att hjälpa de utsatta familjerna.

I Tarhili träffar vi den 10-åriga flickan Shafiya, som drömmer om att bli läkare då hon blir stor. Shafiya är ett av fadderbarnen som får stöd via Missionssällskapet och organisationen Bienfaisance sans frontieres. Fadderbarnen väljs bland eleverna i fjärde klass, eftersom det är då som många faller ur skolsystemet.

Statens skolor är gratis för alla elever, men trots det klarar sig många dåligt eller hoppar av skolan helt och hållet. Barnen måste ofta hjälpa till med att skaffa pengar eller mat till sina familjer, antingen genom att tigga eller arbeta.

Flickornas skolgång avbryts också ofta till följd av äktenskap. Ungefär 16 procent av flickorna gifts bort medan de är under 15 år. Mer än en tredjedel av alla flickor är gifta innan de fyller 18 år.

Förnyelsen av landets skolsystem de senaste decennierna har ändå gett goda resultat. År 1990 började bara 46 procent av alla barn i skolan, medan motsvarande siffra år 2020 var 94 procent. Ändå är det bara lite över 60 procent av barnen som slutför lågstadiet och många av eleverna studerar inte vidare efter det.

10-åriga Safiya drömmer om att bli läkare.

Största delen av hemmen i området Tarhili är mycket anspråkslösa, exempelvis detta hem där ett av fadderbarnen bor.

Tack vare Missionssällskapet fick 2 489 barn runt om i världen ekonomiskt stöd för att gå i skola under år 2022.

Fadderbarnen får stöd från Finland

Tack vare de finländska faddrarnas stöd får fadderbarnen ett paket med skolmaterial, en hälsogranskning och stödundervisning.

Till fadderprogrammet hör också ekonomiskt stöd till hela familjen, sjukförsäkringar till fadderbarnet och föräldrarna, reparationer av skolbyggnader och utbildning av lärare om bland annat barns rättigheter. På grund av den globala matkrisen har familjer även emellanåt erbjudits mathjälp.

Information om Mauretanien

- ✓ Mauretanien är en islamisk republik och det återspeglas såväl i landets lagar som i dagliga seder. Kristna missionsorganisationer får inte verka i Mauretanien och Missionssällskapet jobbar via en lokal samarbetspartner.
- ✓ I Mauretanien förbjöds slaveriet så sent som år 1981. Det var det sista landet i världen som förbjöd slaveri. Tyvärr är slaveriet ännu en verklighet i Mauretanien och det uppskattas att 90 000 människor lever som slavar eller under slavliknande förhållanden.

Text och foton: Heli Vuohelainen

I år valde kantorerna i Väståbolands svenska församling – Hanna Lehtonen, Mikael Granlund, Robert Helin och Ulla-Maija Söderlund – sångerna för De vackraste julsångerna-häftet.

Hanna Lehtonen besvarade några frågor.

Hur tänkte ni när ni valde sångerna?

Att det skulle finnas både traditionella och nyare sånger med så att alla hoppeligen skulle hitta sin favorit.

Har ni något/några minnen från De vackraste julsångerna som ni vill berätta om?

Varje sångtillfälle blir ett härligt minne, eftersom folk då vill komma till kyrkan, stilla sig och sjunga julsånger. Det händer alltid på nytt, år efter år, vilken otrolig fin tradition vi har!

Vilken är din personliga favorit i årets häfte?

Min personliga favorit är *Stjärnor över Betlehem*.

Designa sockor som ger hopp

Tycker du om att sticka sockor?
Just nu efterlyser vi nyskapande stickmönster.

”Genom Missionssällskapets historia är det många som stött vårt arbete just genom stickning. Stickning är ett hantverk som igen intresserar många – både yngre och äldre, och det finns mycket kreativ skaparglädje kring stickning i vårt land”, säger koordinator **Charlotte Steffansson-Myrskog**, som varit med om att arrangera tävlingen.

”Du kan skapa ett nytt mönster antingen ensam eller i grupp. Du behöver inte skriva ner stickmönstret själv, det räcker med att du skickar ett foto på sockan så hjälper vi att ta fram mönstret”, förklarar Charlotte.

”De vinnande sockmönstren delas ut till församlingar och andra intresserade för att stickas och säljas till förmån för Missionssällskapets arbete. Det är en bra idé att sticka per beställning. När stickaren tar emot önskemål om både storlek och färgval kommer alla sockor säkert till användning”, tipsar Charlotte.

Kreativ skaparglädje som gör gott
Författaren **Karin Erlandsson**, bosatt i Mariehamn, ingår i juryn som väljer de vinnande bidragen.

”Min mamma har alltid stickat, min mormor sydde lapptäcken, min farmor virkade. Att vara vuxen har alltid för mig inneburit att man har något för händer”, säger hon.

Karin har stickat sedan hon var tonåring. ”Jag stickade min första tröja då jag var fjorton år, ensam och utan hjälp, jag ville överraska mamma. Det blev som en inkarnationsrit. Då blev jag också vuxen”.

Vad tänkte du när du blev tillfrågad att vara med i juryn?

”Fantastiskt! Stickande människor är så otroligt kreativa och lösningsorienterade, det här kan sluta hur som helst”, säger Karin. ∞

”Vi vill ge deltagarna chansen att vara med och arbeta för en bättre värld genom att använda sin kreativitet”, säger Charlotte Steffansson-Myrskog. **FOTO: JOANNA LINDÉN-MONTES**

Författare Karin Erlandsson ingår i stickjuryn. ”Världen skulle bli en bättre plats om alla hade hemstickade sockor. Randiga, rutiga och blommiga, värmande och fulla med omtanke. Man är snabbare om man har varma fötter”, skriver hon.

FOTO: PRIVAT

Designa sockor som ger hopp

– delta i vår tävling!

Tre tävlingskategorier – välkommen med

- ✓ Det är möjligt att delta i en av tre olika kategorier. Den första kategorin är en allmän tävling där alla får delta. Den andra kategorin riktar sig till unga och unga vuxna som är 30 år och yngre. Det ordnas också en rittävling för barn som är 12 år eller yngre.
- ✓ Vinnarna utses av en jury bestående av missions- och stickexperter. Vinnarna i de två första kategorierna får varsitt presentkort värt 50 euro till garnbutikerna Lanka-maailma, och vinnaren i barnens kategori får ett motsvarande pris.
- ✓ Tävlingen pågår till och med 31.1.2024 och vinnarna utses i februari.
- ✓ **Delta i tävlingen genom att sända oss ett foto på din stickade socka. Barnen deltar genom att skicka in en teckning. Ange dina kontaktuppgifter och tävlingskategori. Mejla in bidraget till info@finskamissionssallskapet.fi**
- ✓ **Läs mera på: www.finskamissionssallskapet.fi/sticktavling**

De vackraste JLSÅNGERNA

10-åriga Shafiya vill bli läkare då hon blir stor. Tack vare stöd från Missionssällskapet kan hon gå i skola och hela familjen får hälsovård.

Ge en gåva!

De vackraste julsångerna ljuder än en gång för världens barn. Ge en gåva som förändrar barns liv.

Så här kan du hjälpa

50 €
Skolavgift

36 €
Matpaket

24 €
Rent vatten

Ge via SMS

Texta JUL50 (50 €),
JUL36 (36 €) eller JUL24 (24 €)
till numret 16155

Ge via MobilePay

Ge en valbar summa
till numret 72672

Ge en gåva på devackrastejulsangerna.fi

Ge via bankgiro

IBAN: FI38 8000 1400 1611 30
Märk gåvan: M42023

FINSKA 1889
MISSIONSSÄLLSKAPET

Insamlingsstillstånd: RA/2020/1538, Åland ÅLR 2022/6434

En kurs som vidgar vyerna

Finska Missionssällskapets kurs Min Mission ger inspiration och nya perspektiv på missionsarbetet. Kursen passar till exempel dem som arbetar med mission och internationella frågor i en församling eller vill engagera sig för missionsarbetet på hemmaplan.

Eva Ahl-Waris deltog i vårens Min Mission-kurs som ordnades under tre veckoslut vid Finska Missionssällskapets kontor i Helsingfors. Eva verkar som diakoniarbetare i Sjundeå svenska församling.

”Vi fick ta del av en mängd intressanta föredrag och höra om missionsarbetet i olika länder genom videosamtal. Ifall man har gått kursen kan man också ansöka om att bli Missionssällskapets volontär och åka på praktik ut i världen. Vårt gäng var toppen och jag har lärt mig en massa om mission både i Finland och globalt.”

Vad kommer du bäst ihåg från kursen?

”Det bästa med kursen var själva gruppen, handledaren samt alla föredragshållare och våra diskussioner baserade på hemuppgifter och individuella kursuppgifter. Föredragen var mycket intressanta kunskapspaket om missionsarbetet både lokalt och internationellt på många olika plan. Också andakterna som deltagarna höll och den värme jag kände under dem är något jag tar med mig från den här kursen.”

Vad överraskade dig?

”Jag blev mest överraskad över hur gammalmodig bild jag hade av missionsarbetet. Den bilden blev definitivt reviderad nu. Jag har därtill nått en djup insikt om att mission inte bara handlar om att åka ut i världen. Det handlar också om att sprida glädjebudskapet och hjälpa medmänniskan här där vi står idag, på lokalnivå.”

Vårens kursdeltagare i Min Mission. I bakre raden: Irene Erkko, Andreas von Bergmann, Eva Ahl-Waris, Minna Opara. I främre raden: Ann-Kristin Ävall, Johan Lassus, Lotta Keskinen, Mikaela Björklund, Helena Lans, Jannika Lassus. **FOTO:** JOANNA LINDÉN-MONTES

Berätta om din relation till kyrkans internationella arbete och ditt missionsintresse, hur började det?

”Jag ville helt enkelt veta mer om mission och med anledning av mina studier i teologi tyckte jag att jag kunde ha enorm nytta av att bredda mina kunskaper. Jag känner mig inte heller främmande för att i framtiden en dag, då barnen är vuxna, kanske själv åka ut i världen och arbeta till exempel som lärare – jag gillar nämligen att studera språk och lära mig nya saker.”

På vilket sätt kommer du att använda dig av det du lärt dig på kursen?

”Just nu har jag att ha stor nytta av olika tips och kunskapspaket jag fått under kursen, eftersom jag deltar i konfirmandundervisning och hjälpledarutbildningen i Sjundeå. Vi talar också om mission i samband med att vi diskuterar kyrkans missionsuppdrag och diakonala arbete. Vi skall även arrangera mer jippon som berör mission. Jag kommer att sträva efter att församlingsmedlemmarna alltid hålls uppdaterade om vad som pågår inom missionsarbetet.”

Text: Joanna Lindén-Montes

Nästa kurs hålls i Nykarleby

Är du intresserad av nutida mission, kyrkans internationella ansvar, mänskliga rättigheter, fred, försoning och kulturmöten?

Välkommen på kursen Min Mission som ordnas under tre veckoslut i Nykarleby under våren 2024. Kursen kostar 150 euro, kost ingår. Anmäl dig på www.finskamissions-sallskapet.fi/minmission senast 8.12.

Efter genomgången kurs har deltagarna möjlighet att ansöka om volontäruppdrag i något av Missionssällskapets verksamhetsländer.

Mera information:
camilla.skrifvars-koskinen@finskamissions-sallskapet.fi,
tfn 040 653 5650.

KOMMANDE EVENEMANG

29.11.2023 Adventssamling med julgröt, kl. 17 i Kyrkbackens församlingshem, gäst Anna-Lena Särs. Arr. Karleby svenska församling.

3.12.2023 Gudstjänst kl. 10 i Sundom kyrka. Anna-Lena Särs medverkar. Arr. Vasa svenska församling.

3.12.2023 Gudstjänst i Trefaldighetskyrkan kl. 13. Efter gudstjänsten kyrkkaffe där Anna-Lena Särs medverkar. Arr. Vasa svenska församling.

4.12.2023 Missionsfrukost med Anna-Lena Särs kl. 9 i Smedsby församlingsgård. Arr. Korsholms svenska församling.

6.12.2023 Gudstjänst på självständighetsdagen kl. 10.30 i Aurelia, Åbo. Marika Björkgren-Thylin predikar. Missionskyrkkaffe med lotteri efter gudstjänsten. Arr. Åbo svenska församling.

9.12.2023 De vackraste julsångerna kl. 18 i Esbo

domkyrka inkl. tv-bandning för Yle. Marika Björkgren-Thylin leder programmet tillsammans med kyrkoherde Kira Ertman. Arr. Esbo svenska församling.

10.12.2023 Högmässa kl. 10 i Munksnäs kyrka. Predikan Anna-Lena Särs. Arr. Petrus församling.

10.12.2023 Högmässa kl. 12 i Äggelby gamla kyrka. Predikan Anna-Lena Särs. Arr. Petrus församling.

17.12.2023 Gudstjänst i Grankulla kyrka kl. 12. Anna-Lena Särs medverkar. Arr. Grankulla svenska församling.

21.12.2023 De vackraste julsångerna kl. 19 i Sockenkyrkan. Anna-Lena Särs medverkar. Arr. Karleby svenska församling.

6.1.2024 Gudstjänst kl. 10 i Solf kyrka. Servering efteråt. Anna-Lena Särs medverkar. Arr. Solfs församling.

Etisk gåva

Köp en etisk julgåva!

Kom ihåg dina nära och kära med en etisk gåva. Samtidigt stöder du vårt arbete runtom i världen.

 20 € Två träd	 30 € Skolböcker	 60 € Ett yrke
---	---	---

Genom att plantera träd kämpar du mot den ökenspridning som klimatförändringarna orsakar.

Utbildning är vägen ut ur fattigdom och ger hopp för morgondagen.

Yrkesutbildning ger diskriminerade människor hopp om en bättre framtid.

» Bekanta dig med våra andra gåvor och gör din beställning på devackrastejulsangerna.fi/etiska-gavor eller till 040 760 7592.

Ett stort tack

till alla som deltagit i vårt arbete genom förböner, donationer och frivilligarbete. Tack vare er har vi kunnat förmedla Guds kärlek och ge nytt hopp.

De vackraste julsångerna sjungs i år igen. Läs mer på devackrastejulsangerna.fi. Kom med och sjung och gör gott!

Vi önskar en Fridfull Jul och ett Välsignat Nytt År!

Jul åt alla, trots allt

När jag skriver denna andakt har träden precis hunnit få sin höstskrud på, adventstiden och julen känns långt borta men är samtidigt mycket nära. Med varje dag som går förs vi närmare den tiden som många väntar på och längtar efter. Och den tiden som många är rädda för och helst skulle undvika.

När denna tidning kommer ut lever vi i adventstiden, en tid av förväntan och förberedelse, både i kyrkan och i hemmen. Men stämningen i hemmen och i hjärtat är inte likadan för alla, en del ser med fasa emot advents- och jultiden eftersom denna tid på året för dem understryker det som också annars är svårt i livet. De som saknar sammanhang och gemenskap känner sig ännu mera ensamma när andra firar. De som har ekonomiska problem känner sig ännu mera stressade när det finns press från alla håll att konsumera. De kanske känner sig låsta i den livssituation som de lever i.

Julens budskap och den största gåvan till oss människor finns dock inte på hyllan i en butik, den kan inte köpas varken med pengar eller prestation. Det är ett budskap om kärlek, fred och befrielse, åt alla, trots allt.

I landet där det fanns en ockupationsmakt och där det judiska folket längtade efter frihet och fred, föds det en frälsare. Men denna frälsare föds inte i ett palats, inte av en drott-

ning, inte till guld och glans. Glädjebudet går inte först till de högt uppskattade.

Frälsaren föds i ett stall, av en ung kvinna och hennes man som är mycket trötta efter resan. Glädjebudskapet går först till herdarna, de får bli första vittnen till Frälsarens födelse. Gud blev människa i ett litet enkelt stall så att hela världen skulle få se kärlekens ljus. Under julnatten tänds ett ljus i mörkret. Det är Guds kärleks ljus som lyser på världen och på vår fest och vardag, oavsett hur festen eller vardagen ser ut. Och det är ett barmhärtigt ljus, inte ett hårt ljus som avslöjar utan ett mjukt ljus som värmer i stället.

Himmelske Far,

Tack för ditt ljus som omfamnar hela världen. Hjälp oss alla att sprida vidare ditt ljus och din kärlek. Hjälp oss att komma ihåg att vi kan göra skillnad. Öppna våra ögon och öron för de som annars riskerar att bli osynliga och ohörda. Vi ber för en välsignad advents- och jultid, åt alla, trots allt.

Amen.

Meri Yliportimo

kaplan

Ekenäsnejdens svenska församling

